

Mesipillikääpä

Honungsticka
Antrodia mellita

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Mesipillikäävän itiöemä on yksivuotinen tai harvoin 2–3 vuotta elävä, kokonaan alustan myötäinen tai matalia portaita muodostava. Pillipinta on nuorena oljenvärisen, vanhemmiten mehiläisvahan värinen, kuivana hunajankeltainen ja kolhiintumiskohdista meripihkan värinen. Pillit ovat kulmikkaat, väljät ja paikoin sokkeloiset. Mesipillikääpä muisuttua mm. väljäpillikääpää (*A. heteromorpha*), joka on kuitenkin tukevampi, aitoja lakkeja muodostava ja jonka isäntäpuu on useimmiten kuusi.

Elinympäristö ja levinneisyys

Mesipillikääpä kasvaa yleensä haavalla, mutta joskus myös mm. raidalla tai jopa kuusella. Tyypillisimmin se kasvaa kaatuneella ja maahan painuneella haavanrungolla. Useimmat Suomessa tehdyt löydöt ovat vanhoista, kosteista ja varjoisista metsistä, mutta joitakin löytöjä on tehty myös talousmetsistä. Mesipillikääpää tavataan harvinaisena Etelä-Suomesta Kainuuseen.

Nykytila ja uhkatekijät

Merkittävin mesipillikäävän uhkatekijä on sopivien elinympäristöjen vähäisyys. Kääpä vaatii mieluiten haapamaapuuta, vanhaa rehevähköä metsää ja kosteahkoa pienilmastoa. Noin puolet mesipillikäävän kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Mesipillikäävän ympäristö tulisi säilyttää jatkuvasti peitteisenä, jotta pienilmasto säilyisi riittävän kosteana. Lähiympäristössä tulisi suosia lehtipuita, erityisesti haapaa, ja säästää vanhat lehtipuut, jottei mesipillikäävälle elintärkeä lahoppu-jatkumo katkeaisi. Osa kasvupaikoista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joiden ominaispiirteiden muuttaminen on kielletty. Runslahoppuustoisten metsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009. Suomen kääväkkäiden ekologia, levinneisyys ja uhanalaisuus. – Norrlinia 19: 1–233.
- Kotiranta, K. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.
- Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Jorma Pennanen